

21. Bréf dómsmálastjórnarinnar til stiptamtmannsins á Íslandi um meðalasölu héraðslækna á Íslandi. 1856.
3. nóvembr.

Eptir að dómsmálastjórnin hafði leitað álits amtmannsins í norður- og austur-umdæmunum um beiðni héraðslæknisins í Húnavatns sýsla, Jósefs Skaptasonar, sem þér senduð með bréfi 29. september f. á, um að sèr væri leyft að kaupa beinlínis í Kaupmannahöfn meðöl þau, sem hann þarf við lækningar sínar, hefi eg með bréfi í dag beðið amtmann Havstein að gjöra nefndum lækni kunnugt, að það verði að standa við það sem sagt er fyrir í kansellíbréfi 9. marz 1844, nefnilega að þvílíkt leyfi og það, sem um er beðið, ekki verði veitt.

Um leið og jeg skýri herra stiptamtmaninum frá þessu til þóknanlegrar vitundar og frekari auglýsingar fyrir lyfsöllumanni Randrup í Reykjavík, sem hefir kvartað yfir því við amtmanninn í norður- og austur-umdæmunum, að héraðslæknir Skaptason á ári hverju láti senda sèr frá Kaupmannahöfn meðöl þau, sem hann selur bæði til lækninga sinna og í handkaupum, hlýt eg, útaf uppástúngu þeirri, sem þér hafið gjört í niðurlagi nýnefnds bréfs yðar 29. september f. á.: að harðlega væri brýnt fyrir lyfsöllumönnum á Íslandi, að þeir ekki seli meðöl nema skipuðum læknum, eða þá eptir forsögnum þeirra, að bæta því við, að mèr hefir þótt mjög ísjárvert að gjöra nokkra ráðstöfun þar að lútandi, og yrði það ekki heldur með neinu móti gjört eins yfirgripsmikið og þér hafið stúngið uppá, þar lyfsöllumenn á Íslandi hafa rætt til, eins og lyfsöllumenn í Danmörku, að selja einstök meðöl í handkaupum án forsagnar lækna.

22. Bréf dómsmálastjórnarinnar til amtmannsins í norður- og austur-umdæmunum um leyfisbréf fyrir skip sem sigla til Íslands. 8. nóvembr.

Í þóknanlegu bréfi 6. ágúst þ. á. hefir herra amtmaðurinn skýrt frá, að það hafi optar borið við, að skip verzlunarmanna

1856. Í Kaupmannahöfn hafa hleypt inn á aðrar hafnir á Norðurlandi 8.nóvembr. enn á Akureyri, án þess að þau hafi haft leiðarbréf þau, sem lögbodin eru, og að sýslumennirnir í slíkum kríngumstæðum, þegar skipin, skipstjórar og útgjörðarmenn skipanna hafa verið þeim kunnir, og þegar hin önnur lögbodnu skilríki hafa verið við, ekki hafa álitid að þurfa þætti að tálma affermíngu skipanna, en þarámóti látið sér nægja, að leiðarbréfin jafnvel mörgum dögum eptir affermínguna hafi verið keypt hjá sýslumanninum í Eyjafjarðar sýslu. Þareð slík aðferð, jafnvel þó þess hafi verið gætt að ríkissjóðurinn ekki biði neinn missi, kynni ef til vill þegar fram líða stundir að hafa óreglur í för með sér, hefir herra amtmaðurinn þarhjá farið fram á, að skipað væri íslenzkum verzlunarmönnum, sem væri búsettir í Danmörku, þegar þeir senda skip beinlínis til annara hafna á Íslandi en þeirra hafna sem ákveðnar eru, að kaupa leiðarbréf áður en þeir fara frá Danmörku, eða ef þeir senda skip til útlanda frá öðrum höfnum á Íslandi, og skipin eigi aptur að fara til Íslands, að þeir þá kaupi leiðarbréf hjá hinum dönsku verzlunarfulltrúum erlendis.

Í tilefni af þessu læt eg ekki hjá líða þjónustusamlega að skýra frá, að þareð það samkvæmt 5. gr. í lögum 15. apríl 1854 er leyft að kaupa íslenzk leiðarbréf á þeim 6 verzlunarstöðum, sem getið er um í 2. gr. nýnefndra laga, getur skipan sú, sem herra amtmaðurinn hefir stungið uppá að gefin væri íslenzkum verzlunarmönnum, ekki átt sér stað; aptur á móti mun tilgáinginum bezt verða náð með því, að stránglega sé gætt þeirrar skyldu, sem er lögð sýslumönnum á herðar, nefnilega ekki að leyfa affermíngu skipsins, fyr en þeim hefir verið sýnt leyfisbréfið eða það hefir verið keypt, og það er því beiðni mín til herra amtmannsins, að þér vildið brýna það fyrir hlutadeigandi sýslumönnum, að þeir gæti nákvæmlega reglna þeirra, sem um þetta eru gefnar í lögnum.